

stoupen zákonným zástupcem a že řízení nemohlo býti řádně ani schváleno, poněvadž nezletilému žalobci nebyl dosud zřízen poručník a že jeho matka Marie M-ová si neprávem osobuje úřad poručnický.

Nejvyšší soud uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

Důvody:

Pro vyřízení otázky řádného zastoupení nezletilého žalobce zákonným zástupcem jest předem zjistiti rozhodnou okolnost, zda nemanželská matka žalobcova měla řádné bydliště v rozhodné době ustanovení poručníka v oblasti práva platného na Slovensku a Podkarpatské Rusi, či zda je měla v oblasti ostatních zemí tohoto státu (§§ 72, 109 j. n.). Okolnost tato není nadevší pochybnost zřejmá ze spisů. V prvním případě, měla-li totiž řádné bydliště na Slovensku, nutno odvolacímu soudu přihlédnouti k předpisům § 39 zák. čl. XX. zák. z roku 1877, podle kterých zástupcem nemanželského dítěte je již matka dítěte ze zákona a přirozenou poručnicí a může jako taková domáhati se jménem svého dítěte vůči zploditeli uznání otcovství a placení výživného, aniž potřebuje schválení poručenského soudu k zahájení takového sporu; pouze k uzavření dohody se zploditelem je potřebí schválení poručnického soudu. (Viz nástin súkromého práva Dr. Fajnor a Dr. Záturský — II. vyd. str. 463.) Podle toho byl pak v souzeném případě zastoupen žalobce zákonným zástupcem, a nelze mluvit o zmatečnosti podle § 477 čís. 5 c. ř. s. a o nedostatku zmocnění ke sporu, a nebylo proto důvodu, aby byl prvý rozsudek a předchozí řízení zrušeno podle § 7. c. ř. s. V druhém případě lze podle posledního odstavce § 477 c. ř. s. dosavadní zmatečnost rozsudku prvního a předchozího řízení napravití případným dodatečným schválením poručníka, jenž budiž příslušným soudem poručenským ustanoven a jemu budiž stav sporu sdělen s vyzváním, zda dosavadní postup schvaluje a zmocňuje jménem nezletilého žalobce Dr. Václava V., advokáta v L., k vedení sporu. Stane-li se tak, nebude překážky, by odvolací soud nemohl o odvolání věcně rozhodnouti. Důvod uvedený ve zrušovacím úsnesení mohl by obstáti jen tenkrát, kdyby nastal případ druhý a v něm ustanovený poručník odepřel schválení dosavadního postupu sporu.

Čís. 14771.

K § 794 obč. zák.

Při určení hodnoty nemovitosti ku dni odevzdání nesmí se hleděti k tomu, že podle skutečností v době odhadu známých doživotní břímě již zaniklo a že trvalo pouze určitou dobu.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1935, R I 988/35.)

Nižší soudy povolily pravoplatně v neskončené ještě pozůstalostní věci po Pavlině W-ové k návrhu zletilých nepominutelných dědiců Beno Z-a, Arnoštky Z-ové a Aurelie Z-ové tvrdivších zkrácení povin-

ného dílu soudní odhad nemovitosti zůstavitelkou dědičce Pavle Z-ové prodané. Při prodeji této nemovitosti dne 12. října 1933 vyhradila si prodávající zůstavitelka na ní právo doživotní výměny a bytu (§§ 784 a 794 obč. zák.). Rekursní soud určil hodnotu odhadované nemovitosti a povinné díly nepominutelných dědiců hledě k tomu, že břímě to zaniklo úmrtím zůstavitelky, t. j. dne 26. února 1934.

Nejvyšší soud zrušil usnesení nižších soudů a odkázal nepominutelné dědice s jejich návrhem na doplnění povinného dílu na pořadí práva.

Důvody:

Dovolací rekurs Pavliny A. jest oprávněn, pokud rekursní soud určil odhadní cenu postoupené nemovitosti ku dni odevzdání tím způsobem, že od její nenapadené celkové hodnoty v částce 33.622 Kč 75 h odečetl jako hodnotu práva bydlení a výměnku nabyvateli převzatého za dobu od 12. října 1933 až do 26. února 1934, t. j. dne úmrtí zůstavitelčina, pouze částku 1.500 Kč, takže se jako hodnota ku dni 12. října 1933 podává 32.122 Kč 70 h. Rekursní soud nesprávně si vykládá ustanovení § 24 odst. 5 vl. nař. ze dne 23. června 1933 čís. 100 sb. z. a n. Podle jasného ustanovení § 794 obč. z. jest určiti hodnotu nemovitosti ku dni odevzdání, z čehož plyne, že soud má při odhadu postupovati tak, jakoby odhad byl býval již tenkrát proveden. Odhadované břemeno bylo — podle postupní smlouvy — doživotní a nelze proto hleděti k tomu, že podle okolností, v době pozdějšího odhadu známých, břemeno již zaniklo a tudíž trvalo pouze určitou, nyní již přesně známou dobu. Slušelo tedy v souzeném případě použití pravidla stanoveného v § 24, odst. 5 písm. b) odh. ř. a vyhověti dovolacímu rekursu v tomto ohledu tak, že bylo obnoveno usnesení prvního soudu, jenž správně od celkové hodnoty v nenapadené částce 33.622 Kč 75 h odečetl desateronásobnou roční hodnotu sporných břemen, tudíž 3.000 Kč za právo bydlení a 12.000 Kč za převzatý výměnek. Řešení další otázky, v jakém rozsahu přísluší svéprávným nepominutelným dědicům nárok na doplnění povinného dílu, nespádalo již do působnosti nesporného soudce a neměl se proto zabývati ani výpočtem povinného dílu. Nepominutelný dědic jest odkázán na použití práv příslušejících mu podle §§ 784, 804 a 812 obč. z. (rozh. čís. 9266, 9360, 11443 sb. n. s.) a jestliže nižší soudy přes to samy vypočetly povinný díl, zkoumajíce tím i jeho doplnění, trpí po této stránce jejich rozhodnutí zmatečností podle § 41 písm. d) zák. čís. 100/31, k níž jest hleděti z úřadu (§ 41 posl. odst. uvedeného zákona).

Čís. 14772.

K § 1 zák. čís. 391/22 Sb. z. a n.

O žádosti za prohlášení dítěte opuštěným rozhoduje okresní soud bydliště dítěte, nikoliv soud, v jehož obvodě má dítě domovskou příslušnost.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1935, Nd I 510 /35.)